

Universitätsbibliothek Paderborn

Reverendissimi Ac Illustrissimi D.D. Antonii Godeau Episcopi Venciensis Viri Celeberrimi Theologia Moralis

Ex Purissimis Sacrae Scripturae, Patrum Ac Conciliorum Fontibus Derivata,
Notis Theologicis Illustrata, Duasque In Partes Divisa

Complectens Tractatus I. De quarto, quinto, & sexto decalogi Præcepto II.
De septimo decalogi Præcepto. III. De octavo decalogi Præcepto. IV. De
Ecclesiae Præceptis. V. De Sacramentis in genere & quibusdam in specie.
VI. De Pœnitentia. VII. De Matrimonio

Godeau, Antoine

Augustae Vindelicorum, 1774

Caput II. In paschate communicare omnes tenentur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53587](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53587)

CAPUT II.

In Paschate communicare omnes tenebant

Cum ab exordio suo sancta oratione esset Ecclesia, mirari non debemus, si prisci illi fideles Eucharistiam quotidie sumebant; ea enim morum puritate fulgebant, ut cœlestem hunc panem quotidie sumere digni forent. At vana ille fervor paulatim deserbuit, & quotidianus proinde communio cito cessavit; imo serens quasdam leges Ecclesia statuit, ut fideles vel ad Eucharistiam sumendam accedere instigare, vel ab ipsa eosdem arceret. Id nos sanctus Dionysius docet inquitens: „ Illos, quos hic com-
 „ memoro a Dei templo & sacrificio arcerent,
 „ tamquam a rebus, quæ eorum captum & ac-
 „ quitatem nimium superant. Primum illos,
 „ qui de Mysteriorum participatione noverunt
 „ sunt edocti. Secundo, qui a piis, sanctisque
 „ moribus sunt prolapsi; qui videlicet Baptismi
 „ gratiam per mortale peccatum amiserunt.
 „ Tertio, qui ex propria infirmitate terroribus
 „ & visionibus inimici subjiuntur; nempe
 „ energumenos, qui ad illam divinæ & deitatis
 „ virtutis immobilitatem quamdam, & ad illius
 „ semper agens robur, jugi & invincibili reverentia
 „ divinarum meditatione adhuc non pervenerunt.
 „ Quarto, qui a virtuti contraria quidem
 „ via recesserunt, idest pœnitentes; sed quæ
 „ nondum puro, ardentique divino amore verum
 „ rum errorum imagines & phantasmata deinde
 „ verunt. Denique illos, qui uni Deo nondum
 „ adha-

adhærent, nec adhuc perfecti sunt, & irreprehensibiles (*Hierarch. Eccl. cap. 4.*).

Posterioribus sæculis fidelium fervore in dies imminuto, auctisque vitiis, debuit Ecclesia majorem adhibere curam, ne indignus aliquis ad sacrum convivium accederet; varios propterea penitentiae publicæ gradus statuit, in quibus diu penitentes consisterent, antequam Eucharistiam participarent. Tandem cum eorum quoque, qui extra penitentium erant ordinem fervor in dies decreveret, rariusque plures ex negligentia ad sacram mensam accederent, jussit Ecclesia, quemadmodum narrat Petrus Blesensis, ut fideles singulis Dominicis diebus Eucharistiam sumerent. Crescentibus quotidie peccatis, & triticum suffocantibus, tepescente caritate, auctaque iniquitate, cum pauci admodum calicem Salutaris digni essent accipere, cautum fuit, ut ter saltem in anno fideles ad sacram mensam accederent, solemnibus nempe diebus Paschatis, Pentecostes, & Nativitatis Domini. Verum cum fidelium mores jugiter in deterius ruerent, & plerique annos integros absque Eucharistiæ sumptione transigerent, tandem in Lateranensi Concilio sub Innocentio III. collecta Ecclesia salubriter instituit, ut fideles omnes saltem semel in anno peccata sua confiterentur, & in Paschate Eucharistiam sua in parochia acciperent. Celebris Canon *Omnes utriusque sexus* hoc decretum complectitur.

Confessionis tempus Concilium non statuit, quemadmodum Eucharistiæ sumendæ tempus
assig-

assignat; quoniam jam usus in Ecclesia ob-
 rat, ut ineunte Quadragesima fideles peccata
 confiterentur, atque hoc pacto mortalium
 minum rei Quadragesimæ diebus per jejuni-
 que pœnitentiæ exercitia ad Eucharistiam in
 Paschate suscipiendam se disponerent. Id testatur
 Petrus Blesensis in sermone in die Cinerum
 bito, in quo sic ait: „ In ipso jejunii exor-
 „ facienda est Confessio; nec Quadragesimæ
 „ finis est expectandus, nisi forte ut venialia
 „ peccata confiteamur. Ideo prope quatuordecim
 „ gesimæ finem illa Christi ad discipulos ven-
 „ leguntur: *Qui lotus est, non indiget, nisi ut
 „ lavet pedes, & est mundus totus.* Non enim
 „ qui lavari debet, sed qui lotus est; neque enim
 „ indiget, ut lavet caput & pedes, sed non
 „ get, nisi ut lavet pedes. Quasi diceret, in-
 „ piente jejunio a mortalibus peccatis oportet
 „ lavari, idest sincere & humiliter ea confite-
 „ prope finem vero jejunii venialia peccata
 „ confitenda (*Serm. 6.*) “.

Sanctus Thomas inquit, ideo Ecclesiam qua-
 draginta dies ante Pascha servandos statuisse, ut
 postquam illos in jejuniis, orationibus, con-
 pœnitentia, aliisque piis operibus pœnitentes trans-
 gissent, in Paschate demum cum piis fidelibus
 ad Eucharistiam accederent (*De SS. Sacramentis
 cap. 16.*). Sanctus Augustinus hæc Apostoli
 verba explicans: *Si nos ipsos judicavimus, non
 utique judicavimus* (*1. Cor. 11.*); petit ut pœ-
 niteator contra se ipsum sententiam ferat, qui
 corporis & sanguinis Domini participem fieri
 indiget.

indignum se judicet, & juxta Ecclesiæ disciplinam a cœlesti Pane aliquamdiu abstineat (Homil. 50.).

Post Tridentinum Concilium, Provincialia Concilia Cameracense & Bituricense sanctam hanc disciplinam renovarunt, videlicet ut fideles Quadragesimæ initio peccata sua confiterentur; & ecclesiasticus ritus, quo primo quadragesimæ die fidelium capita cinere consperguntur, ipsos monet, ut dies hosce pœnitentiæ operibus transigant. Non enim id solum intendit Ecclesia, dum fideles ad semel saltem in anno suscipiendam Eucharistiam cogit; ut exterius Religionis signa exhibeant, sed ut digne Christi Corpus suscipiant. Propterea idem Canon *Omnis utriusque sexus* Confessariis facultatem concedit ut Paschalis Communionis tempus protrahant, donec ad magnum hoc opus pœnitentem paratum esse arbitrentur. Caveant igitur Confessarii, ne pœnitentes tempore paschali temere absolvant, aut eisdem Eucharistiam sumere permittant, tamquam solliciti, ut Ecclesiæ præcepto fideles pareant; sed attente prius considerent, an pœnitentes sint recte dispositi; præcipue vero utrum in peccandi habitu & peccati occasione perseverent; utrum adhuc proximum oderint; utrum aliena restituerint sicut se restituros in præcedentibus Confessionibus sæpius promiserunt: in hujusmodi casibus differenda est absolutio, usque dum pœnitentes pro viribus satisfecerint. Et enim Communio, quam Ecclesia jubet, non est exterior sola Corporis Christi manducatio, sed est

est

est communio suscipienti utilis; nec talis potest, nisi Eucharistia digne suscipiatur. Dicitur experientia in urbibus & villis eadem semper perseverare peccata, quamvis incolæ quotannis peccata sua confiteantur: quod non evenit, quia Parochi & Presbyteri nimia facilitate quoslibet absolvunt, & ad Eucharistiam accipiendam accedere permittunt.

C A P U T III.

Modus, quo paschalis communio suscipienda explicatur.

Novi quidam Casuistæ Paschalis Communionis præceptum licet quoad substantiam non destruunt, destruunt tamen quoad modum, & docent, Eucharistiam in Paschate si quis indignus sumat, hunc præcepto satisfacere. Errant hunc ratione ista probare nituntur, quia Ecclesia inquit internas actiones præcipere fidelibus nequit, & solum externas præcipit. Qui sic ratiocinatur, Ecclesiæ spiritum destruit, eamque cum Synagoga confundit, quæ revera tantum opera præcipiebat, quamvis Judæi qui Dei lumen sequebantur, legis opera in spiritu exercerent, & tamquam evangelicarum veritatum signa. Ad Samaritanam inquit Christus *Venit hora, & nunc est, quando veri adoratores adorabunt Patrem in spiritu & veritate. Nam & Pater tales quærit, qui adorent eum in spiritu & veritate. (Joan. 4.)*. In sanctæ Eucharistiæ oblatione & sumptione maxime excellens Dei adoratio est.